

Sygn. akt IV CSK 361/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa W. G.
przeciwko [...]. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi
Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 lutego 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 czerwca 2018 r., sygn. akt V ACa (...)

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w (...)) na rzecz adwokata A. K. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług z tytułu wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Powódka W. G. domagała się zasądzenia od pozwanego [...]. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego w W. kwoty 174.200 zł tytułem zadośćuczynienia oraz zasądzenia świadczenia w wysokości 100.000 zł na wskazany cel społeczny w związku

z naruszeniem jej dóbr osobistych przez wniesienie przeciw niej bezzasadnego pozwu o zapłatę nieistniejącego długu oraz nękanie jej telefonami z żądaniem spłaty zadłużenia. Wyrokiem z dnia 30 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił powództwo. Apelacja powódki została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 czerwca 2018 r. W związku ze skargą kasacyjną powódki od tego wyroku należy przypomnieć, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Powódka oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej na przyczynach kasacyjnych wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Podniosła, że zachodzi, w jej ocenie, potrzeba wykładni art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 95, dalej: „u.f.i.”), w szczególności zapisu dotyczącego braku mocy prawnej dokumentów wymienionych w art. 194 ust. 1 tej ustawy w postępowaniu cywilnym, a także wykładni art. 24 k.c. w zw. z art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 1781, dalej: „u.o.d.o.”) w zakresie kwestii, czy wykonywanie regularnych połączeń telefonicznych ze strony firmy windykacyjnej do powódki, w sytuacji braku zgody na wykorzystanie numeru telefonicznego powódki, samo w sobie stanowi działanie bezprawne ze strony takiego podmiotu. Według skarżącej, zachodzi też potrzeba wykładni art. 253 k.p.c. w kontekście tego, czy kserokopie dokumentów prywatnych, kwestionowanych przez drugą stronę postępowania cywilnego, w sytuacji nieprzedłożenia na żądanie tej strony oryginałów tych dokumentów, mogą być dowodami w postępowaniu cywilnym.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., obligowało skarżącą do przytoczenia przepisów prawa, których wykładnia budzi, w jej

ocenie, poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, szczegółowego opisanie, na czym polegają powzięte przez skarżącą wątpliwości interpretacyjne, wykazania ich poważnego charakteru lub przedstawienia orzeczeń sądów, w których dokonano różnej wykładni tych samych przepisów, prowadzących do odmiennych orzeczeń w podobnych stanach faktycznych. Na skarżącą spoczywał także ciężar wykazania, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08 oraz z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.). Przywołane przez powódkę wątpliwości dotyczące wykładni wskazanych przepisów nie tylko nie zostały poparte wywodem jurystycznym spełniającym powyższe wymagania, ale też z samego sposobu ich sformułowania wynika, że nie mają one charakteru poważnych wątpliwości interpretacyjnych, a stanowią w istocie subiektywne wątpliwości powódki zmierzające do zakwestionowania niekorzystnego dla niej rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym orzeczeniu. Jeżeli chodzi o potrzebę wykładni art. 194 ust. 2 „u.f.i.”, na którą powołuje się skarżącą, przedstawiona przez nią argumentacja została także sformułowana w oderwaniu od przedmiotu niniejszego postępowania. W świetle uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w postępowaniu tym nie podlegała bowiem weryfikacji zasadność dochodzonego przez pozwanego przeciw powódce roszczenia o zapłatę z tytułu umowy kredytowej, a jedynie kwestia czy wniesienie przez pozwanego przeciwko powódce pozwu o zapłatę w postępowaniu nakazowym mogło być traktowane jako działanie zawinione i bezprawne, naruszające dobra osobiste skarżącej. Wątpliwość na tle wykładni art. 24 k.c. w zw. z art. 6 „u.o.d.o.” także została sformułowana w sposób kazuistyczny, jako pytanie o rozstrzygnięcie tej konkretnej sprawy, a nadto została oparta na zakwestionowaniu dokonanych przez Sądy orzekające ustaleń faktycznych, w tym w szczególności co do częstotliwości połączeń telefonicznych wykonywanych przez pozwanego, wiążących Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Nie wykazała także skarżąca, że zachodzi w niniejszej sprawie potrzeba wykładni art. 253 k.p.c. we wskazanym zakresie, skoro z treści uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia nie wynika, czy i w jakim zakresie materiał dowodowy przedstawiony przez pozwanego był przez powódkę kwestionowany, a wręcz przeciwnie - wynika z niego, że w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji strony nie kwestionowały autentyczności dowodów w postaci dokumentów, a postępowaniu apelacyjnym powódka nie podniosła zarzutu naruszenia tego przepisu.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżąca oparła się także na przesłance oczywistej zasadności skargi. Wskazała, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że działania pozwanego były od początku działaniami bezprawnymi. W ocenie skarżącej, orzeczenia wydane w

niniejszej sprawie, które sankcjonują te wadliwe działania pozwanego w świetle negatywnych konsekwencji, jakie działania te wywołały w życiu powódki i jej rodziny, uznać należy za rażąco sprzeczne z zasadami sprawiedliwego procesu i państwa prawnego wyrażonymi w art. 2 i art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na tej przyczynie kasacyjnej nakładało na skarżącą powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia wskazanych przez niego przepisów prawa materialnego lub procesowego. Oczywistość tego naruszenia polega na tym, że jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania poszerzonej analizy istotnych dla wyniku sprawy przepisów. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Przedstawiona przez skarżącą we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania argumentacja skonfrontowana z motywami zaskarżonego wyroku nie pozwala na przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Powódka ograniczyła uzasadnienie wniosku w zakresie tej przyczyny do wyrażenia niezadowolenia z niekorzystnego dla niej rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego oraz ogólnikowej polemiki z tym rozstrzygnięciem, opartej na zakwestionowaniu dokonanej przez Sady orzekające oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Podkreślić zaś należy, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Sąd Najwyższy nie obciążył skarżącej kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej, która złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną, ze względu na trudną sytuację materialną powódki (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

aj